

ODLUKU
O ZAŠTITI PLANINSKIH IZVORIŠTA VODE ZA
PIĆE SARAJEVSKOG VODOVODNOG SISTEMA I
DIJELA OTVORENOG TOKA RIJEKE
MOŠČANICE

I - OPŠTE ODREDBE

Član 1.

U cilju zaštite površinskih i podzemnih voda od zagadivanja i od drugih štetnih uticaja, ovom odlukom utvrđuju se zaštitna područja, zaštitne zone, veličine i granice zaštitnih zona i mjere zaštite u zonama planinskih izvorišta vode za piće sarajevskog vodovodnog sistema i dijela otvorenog toka rijeke Moščanice.

II - ZAŠTITNA PODRUČJA, ZAŠTITNE ZONE I MJERE ZAŠTITE

Član 2.

Zaštitno područje planinskih izvorišta vode za piće sarajevskog vodovodnog sistema i dijela otvorenog toka rijeke Moščanice obuhvata:

1. Izvorišta: Moščanica, Crnil, Sedrenik, Kovačići, Vrelo vode i Uroševvo vrelo;
2. Dio otvorenog toka rijeke Moščanice.

Član 3.

Prema stepenu opasnosti od zagadivanja i od drugih štetnih uticaja, unutar zaštitnog područja utvrđenog u članu 2. ove odluke, utvrđuju se zaštitne zone, i to:

- uža zaštitna zona,
- prva zaštitna zona,
- druga zaštitna zona,
- treća zaštitna zona

Član 4.

Granice zaštitnih zona u zaštitnom području iz člana 2. ove odluke prikazane su na topografskim kartama.

1. Uža zaštitna zona

Član 5.

Područja uže zaštitne zone obuhvataju površine od: Moščanica 1,6 ha, Crnil 0,45 ha, Sedrenik 6,40 ha, Kovačići 3,80 ha, Vrelo vode 0,10 ha i Uroševvo vrelo 0,80 ha.

Područje uže zaštitne zone dijela otvorenog toka rijeke Moščanice obuhvata izvorišni prostor rijeke Moščanice u površini 1,60 ha i zahvat vode iz otvorenog toka rijeke Moščanice u površini 0,01 ha.

Član 6.

Područje uže zaštitne zone mora biti ogradeno radi provođenja kontrole kretanja u toj zoni.

Pristup na područje zaštitne zone dozvoljen je stručnim radnicima KJKP "Vodovod i kanalizacija" Sarajevo (u daljem tekstu: KJKP "ViK") i nadležnim inspekcijskim organima Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Kanton) i drugim licima samo uz odobrenje KJKP "ViK".

2. Prva zaštitna zona

Član 7.

Prva zaštitna zona izvorišta navedenih u članu 2. ove odluke i dijela otvorenog toka rijeke Moščanice obuhvata područja uz izvorišta i dio otvorenog toka rijeke Moščanice i područja ponornih zona sa izrazitom propusnošću (karstifikacijom) terena.

Područja prve zaštitne zone obuhvataju površinu od: Crnil 1,80 ha, Sedrenik 0,9 ha, Kovačići 0,20 ha, Vrelo vode 1,23 ha i Uroševvo vrelo 2,02 ha.

Područje prve zaštitne zone dijela otvorenog toka rijeke Moščanice počinje od tromede parcela k.č. 744,743 i 746 K.O. Vasin Han idući prema sjeveroistoku ulicom Baruthana do mednog kamena 11 koji se nalazi na granici katastarskih općina K.O. Donje Biosko i K.O. Faletići te skreće prema jugoistoku idući dalje putem k.č. 801 K.=. Vasin Han i K.O. Faletići do potoka Suhoda k.č. 800 presjecajući ga, te dolazeći na tromedu parcela k.č. 277,801 i 284 nastavljajući prema sjeveru zapadnim međama parcela k.č. 284,283 i 282/2 (obuhvata ih), skreće prema istoku dolazeći na tromedu parcela k.č. 281,282/1 i 282/2 nastavljajući i prema sjeveru idući zapadnom medom parcele 281 te presjecajući parcele k.č. 276,274 i 271 dolazeći do tromede parcela k.č. 269,270 i 271 skreće prema sjeveroistoku presjecajući parcele k.č. 269, 249 i 248 dolazeći do zapadne međe parcele k.č. 2698 (obuhvata je) te nastavljajući u pravcu sjevera dolazi do četveromedne parcela k.č. 250 (do tromede 250, 247, 248) te skreće u pravcu istoka presjecajući parcele k.č. 250, 251, 252, 799 (put) dolazeći do tromede parcela k.č. 799, 183 i 181 idući dalje na sjevero - istok i sjever međama parcela k.č. 181, 177, 192, 193, 194 (obuhvata ih) dolazeći na tromedu parcela k.č. 210, 194, 195 nastavljajući u pravcu istoka presjecajući parcele k.č. 195, 196, 197 i 158 izlazeći na tromedu parcela k.č. 158, 160 i 161 nastavljajući u pravcu sjeveroistoka presjecajući parcelu k.č. 161 te dolazeći do tromede parcela k.č. 161, 162 i 148 nastavljajući dalje prema sjeveru idući zapadnim međama k.č. 148 i 97 (obuhvata ih) dolazeći do tromede parcela k.č. 96, 97 i 102 skreće prema istoku idući sjevernim međama parcela k.č. 97, 98, 99 (obuhvata ih) do tromede parcela k.č. 102, 99 i 100 (obuhvata ih) idući dalje prema sjeveroistoku, sjeverozapadnom medom parcele k.č. 100 u dužini od 30 m te presjecajući parcele k.č. 102, 101 izlazeći na četveromednu parcela k.č. 103, 113, 101 i 117, nastavlja na sjeveroistok sijekući k.č. 113, 115 dolazi u tačku na istočnoj medi parcele 115 koja je udaljena od jugoistočnog čoška spomenute parcele 15 m, zatim skreće na istok presjecajući parcele k.č. 117, 116 izlazeći na postojeću ogradu koja je na tromedi parcela k.č. 121, 116, 125, te ide postojećom ogradom u pravcu juga i jugoistoka međom parcele k.č. 116 (obuhvata je) nakon čega presjeca parcelu k.č. 803 (Moščanica) zatim nastavlja međom parcele k.č. 329 (obuhvata je) do tačke na pomenutoj medi koja je udaljena od tromede parcela k.č. 329, 135, 330 cca 30 m nakon čega skreće u pravcu zapada presjecajući i parcele k.č. 329 i 321 te dolazi do tromede parcela k.č. 322, 321 i 320 idući dalje južnom medom parcele k.č. 322 (obuhvata je) i dolazi do tromede parcela k.č. 320, 310 i 322 skreće prema jugozapadu presjecajući parcelu 320 te izlazi dalje na tromedu parcela k.č. 318/1, 318/2, 320, skreće prema

zapadu idući medama parcela k.č. 318/2, 315, 317, 434, 435 (ne obuhvata ih) dolazi do tromede parcela k.č. 307, 435, 436 te nastavljajući dalje prema jugozapadu presjeca parcelu k.č. 436 te dolazi do tromede parcela k.č. 455/2, 436 i 437, te presjecajući parcelu k.č. 455/2 ide jugoistočnom međom parcele k.č. 436 (obuhvata je) i dolazi na njen jugozapadni čošak, skreće na jug te dolazi na tačku sa koordinatima x859770 i y538622, skreće na jugozapad presjecajući parcele 452/1, 449 i 451, dolazeći na njen jugozapadni čošak gdje skreće na sjeverozapad i dolazi na jugoistočni čošak parcele k.č. 468 zatim skreće prema jugozapadu idući izohipson 800 presjecajući parcele k.č. 469, 470, 473 i dolazi u tačku gdje izohipsa 800 siječe među između k.č. 478 i 473 nastavlja na jugozapad sijekući k.č. 478 i dolazi na tromedu k.č. 478, 544 i 516 nastavlja na zapad međama parcela k.č. 516, 543 (ne obuhvata ih) i dolazi na tromedu k.č. 544, 543 i 541 nastavlja na jugozapad sijekući parcele k.č. 541, 535 i dolazi u tačku na istočnoj međi parcele k.č. 534 koja je udaljena od njenog jugoistočnog čoška cca 20 m zatim nastavlja međom k.č. 534 (obuhvata je) potom presjeca parcelu k.č. 745 i izlazi na istočnu među parcele k.č. 746 u tački koja je udaljena od sjeveroistočnog čoška k.č. 746 cca 26 m potom skreće na sjever na zapad međom parcele k.č. 746 (ne obuhvata je) i dolazi do tromede k.č. 743, 746 i 747 potom sječe k.č. 747 i dolazi na jugoistočni čošak k.č. 757 a zatim nastavlja njenim međama do jugozapadnog njenog čoška (ne obuhvata je) nastavlja na jug sijekući k.č. 759 dolazeći na čošak k.č. 756 (šupa) zatim međom k.č. 759 (ne obuhvata je) dolazeći do tromede k.č. 756, 760, 759 a zatim skreće na jug međom između k.č. 760, 759 u dužini od cca 35 m zatim skreće na jugozapad sijekući parcele 760, 767, 765 i dolazi u tačku na međi između parcela k.č. 766, 785 koja je udaljena od tromede k.č. 785, 766, 782 cca 40 m, granica dalje nastavlja međama k.č. 785 (ne obuhvata je) K.O. Faletići i k.č. 1218 K.O. Vasin Han te dolazi na četveromeđu k.č. 1218, 1219, 1220, 765 K.O. Faletići odатle u krivoj liniji sijeće parcelu k.č. 1120 idući izohipson 762,5 do presjeka sa istočnom međom k.č. 1121 a odatle u pravoj liniji sijeće pomenutu parcelu k.č. i dolazi u tačku na zapadnoj međi k.č. 1121 gdje istu sijeće izohipsa 770 a potom u pravoj liniji skreće na sjeverozapad sijekući k.č. 1122, 1124, 1123 i dolazi na tromedu k.č. 1113, 1123, 1125 odakle nastavlja međama parcela 1125, 1108, (ne obuhvata ih) i dolazi do tromede k.č. 1108, 1109, 1110, a odatle u pravoj liniji sijekući parcele 1110, 1111, 1834 K.O. Vasin Han dolazi u tačku odakle je opis područja i vodovodnog sistema Mošćanica i počeo. Opis je uziman sa karata Srednje 98 i Sarajevo 7 i 8 R = 1 : 2500.

Član 8.

Pored zakonom propisanih zabrana na postojećim objektima, koji se nalaze u prvoj zaštitnoj zoni, u skladu sa Programom mjera za zaštitu zone planinskih izvorišta vode za piće sarajevskog vodovodnog sistema i dijela otvorenog toka rijeke Mošćanice (u daljem tekstu: Program mjera), primjenjuju se slijedeće mjere zaštite:

- postojeći objekti moraju svoje otpadne vode prije upuštanja u podzemlje biološki precistiti preko propisnih vodonepropusnih septičkih jama i odvesti van granica ove zone,

- fekalni sadržaji iz septičkih jama moraju se redovno čistiti,
- eksploracija šuma mora se vršiti prema usvojenim šumsko-privrednim osnovama na način kojim se ne ugrožava režim površinskih i podzemnih voda,
- oborinske vode sa saobraćajnicama, parkirališta ili drugih saobraćajnih površina, moraju se prikupiti i upustiti u tlo preko separatora ulja van ponornih zona,
- slobodne površine koje su u stanju aktivne erozije ili su podložne eroziji moraju se zaštiti pošumljavanjem.

3. Druga zaštitna zona

Član 9.

Područje druge zaštitne zone obuhvataju od:
Crnil 26,20 ha, Sedrenik 8,30 ha, Kovačići 22,30 ha, Vrelo vode 4,45 ha, Urošev vrelo 5,22 ha.

Područje druge zaštitne zone dijela otvorenog toka rijeke Mošćanice počinje sa trigonometra kote 1370 zvanog Pjeskovita ravan te polazi na jugoistok idući preko kote 1327 te preko poteza Vratolom nastavlja u pravcu juga idući istočno od naselja Gornje Biosko kojeg obuhvata i izlazi na trigonometar kote 1084 koji se nalazi na putu za Gornje Biosko, nastavlja na jugoistok idući navedenim putem odnosno preko trigonometara kote 1113 i 1115 te kote 1055 i dolazi do trigonometra kote 1104 koji se nalazi sjeverno od poteza Zemanica, produžava u pravcu juga presjeca put Sarajevo - Njemanica te dolazi do trigonometra kote 1099 zvanog Gnjilo brdo, lomi se na sjeverozapad idući preko poteza zvanog Tunjevica sa kojeg skreće u pravcu juga i dolazi do trigonometra kote 1169 zvanog Siljevina, nastavlja na sjeverozapad idući kroz naselje Hreša i dolazi do trigonometra kote 1076 koji se nalazi južno od puta Sarajevo - Hreša produžava na jugozapad idući uz pomenuti put te dolazi na trigonometar kote 931 zvanog Zečija glava te dalje nastavlja u pravcu sjeverozapada, presjeca put Sarajevo - Faletići i dolazi na trigonometar kote 871 odakle dalje ide prema sjeveru stazom u dužini od 750 m skreće prema sjeverozapadu u dužini od 425 m i izlazi na potez Rudine skreće prema sjeveroistoku te dolazi na kotu trigonometra 1208 odakle nastavlja u pravcu sjevera u dužini od 800 m idući istočno od kote 1329 cca 500 m, skreće na sjeveroistok i dolazi na kotu 1370 zvana Pljeskovita ravan odnosno trigonometra sa kojeg je opis druge zaštitne zone Mošćanica i počeo.

Član 10.

Pored zakonom propisanih zabrana na postojećim objektima, koji se nalaze u drugoj zaštitnoj zoni u skladu sa Programom mjera, primjenjuju se slijedeće mjere zaštite:

- u naseljima u kojima je izgrađena ili će se izgraditi kanalizacija, otpadne vode moraju se odvesti vodonepropusnom kanalizacijom van granica ove zone,
- u naseljima u kojima nije izgrađena kanalizacija ili ne postoje tehničke mogućnosti priključenja na kanalizaciju, otpadne vode iz objekata moraju se prethodno precistiti (biološki tretman) putem posebnih ili grupnih uređaja za prečišćavanje (putoksi ili septičke jame) i tako prečišćene pustiti u tlo van ponornih zona,
- eksploracija šuma mora se vršiti prema donesenim šumsko- privrednim osnovama na način kojim se ne ugrožava režim površinskih i podzemnih voda,

- slobodne površine koje su u stanju aktivne erozije ili su podložne eroziji moraju se zaštiti pošumljavanjem,
- na izgrađenim stambenim objektima može se vršiti tekuće održavanje, zamjena instalacija i opreme i rekonstrukcija postojećih stambenih objekata na način kojim se ne ugrožava režim površinskih i podzemnih voda.

4. Treća zaštitna zona

Član 11.

Područja treće zaštitne zone obuhvataju površinu od: Crnil 731 ha, Sedrenik 72,90 ha, Kovačići 1017 ha, Vrelo vode i Uroševu vrelo 83 ha.

Član 12.

Područje treće zaštitne zone dijela otvorenog toka rijeke Mošćanice nalazi se iza linije razgraničenja među entitetima, utvrđene mirovnim sporazumom parafiranim u Deytonu i u nadležnosti je vlasti Republike Srpske za pripadajuće područje, s tim da se na isto primjenjuje Zakon o vodama Bosne i Hercegovine i podzakonski propisi doneseni u skladu sa navedenim zakonom.

Član 13.

Pored zakonom propisanih zabrana na postojećim objektima koji se nalaze u trećoj zaštitnoj zoni, u skladu sa Programom mjera, primjenjuju se slijedeće mjere zaštite:

- objekti u naseljima u kojima je izgrađena kanalizacija moraju se na nju priključiti, a otpadne vode iz kanalizacije prethodno prečistiti (biološki tretman) putem uređaja za prečišćavanje i tako prečišćene upustiti u tlo van ponornih zona,
- otpadne vode iz objekata u naselju ili pojedinačnih objekata van naselja koji nisu priključeni na kanalizaciju moraju se prethodno prečistiti putem zasebnih ili grupnih uređaja za prečišćavanje (putoksi, septičke jame i sl.) i tako prečišćene upustiti u tlo van ponornih zona,
- otpadne vode iz gospodarskih objekata moraju se upuštati u tlo van ponornih zona i otvorenih vodotoka,
- eksploatacija šuma mora se vršiti prema donesenim šumsko-privrednim osnovama na način kojim se ne ugrožava režim površinskih i podzemnih voda,
- istresanje i deponovanje smeća i ostalih otpadaka mora se vršiti na uređenim lokalitetima sa kojih ne može prodrijeti zagadenje u površinske i podzemne vode,
- deponije smeća moraju se redovno održavati (spaljivanje otpadaka).

Član 14.

KJKP "ViK" ili preduzeća kojima su povjereni poslovi korištenja vodovodnih objekata u zaštitnim zonama je dužan da vrši ispitivanje kvaliteta zahvaćene (kaptirane) vode i preduzima mjere za zaštitu izvořišta.

Član 15.

KJKP "ViK" ili preduzeća kojima su povjereni poslovi korištenja vodovodnih objekata u zaštitnim zonama je dužan da na području uže i I zaštitne zone postavi odgovarajuće oznake i upozorenja o pridržavanju propisanih režima zaštite.

III - NADZOR

Član 16.

Nadzor nad provođenjem mjera zaštite propisanih ovom odlukom vrši Inspektorat Kantona i Kantonalni zavod za zdravstvenu zaštitu Sarajevo pri čemu će naročito kontrolisati:

- kvalitet vode za piće, objekte za snabdjevanje vodom i sanitарне uređaje,
- držanje stoke, pernate živine i kunića, kao i ispašu stoke, zatim deponovanje i istresanje otpadnih materijala, pravovremeno priključenje objekata na kanalizacionu mrežu, odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda,
- građenje objekata i izvođenje radova,
- upotrebu dubriva i hemijskih sredstava za zaštitu bilja i uzgoj biljnih kultura, način obrade zemljišta, eksploataciju šuma na način kojim se ugrožava režim površinskih i podzemnih voda,
- djelatnosti koje ugrožavaju režim površinskih i podzemnih voda.

IV - KAZNENE ODREDBE

Član 17.

Novčanom kaznom od 1.000 do 3.000 KM kazniće se za prekršaj preduzeću ili drugo pravno lice:

- ako se na području prve zaštitne zone izvořišta ne pridržava propisanih mjeru zaštite iz člana 8. tač. 1. do 5.,
- ako se na području druge zaštitne zone izvořišta ne pridržava propisanih mjeru zaštite iz člana 10. tač. 1. do 4.
- ako se na području treće zaštitne zone izvořišta ne pridržava propisanih mjeru zaštite iz člana 13. tač. 1. do 6.,
- ako ne postupi u skladu sa odredbama člana 21. st. 1. i 2.

Za prekršaj iz prethodnog stava kazniće se i odgovorno lice u preduzeću ili dugo pravno lice novčanom kaznom od 500 do 800 KM.

Član 18.

Novčanom kaznom od 100 do 500 KM kazniće se za prekršaj građanin:

- ako se na području prve zaštitne zone izvořišta ne pridržava propisanih mjeru zaštite iz člana 8. tač. 1, 2, 4. i 5.;
- ako se na području druge zaštitne zone izvořišta ne pridržava propisanih mjeru zaštite iz člana 10. tač. 1. do 5.;
- ako se na području treće zaštitne zone izvořišta ne pridržava propisanih mjeru zaštite iz člana 13. tač. 1. do 5.;
- ako ne postupi u skladu sa odredbama člana 21. st. 1. i 2.

Član 19.

Novčanom kaznom od 1.000 do 3.000 KM kazniće se za prekršaj KJKP "ViK" ili preduzeća kojima su povjereni poslovi korištenja vodovodnih objekata u zaštitnim zonama:

- ako ne vrši ispitivanje kvaliteta zahvaćene (kaptirane) vode i ne preduzima mjeru za zaštitu izvořišta (član 14.)
- ako ne postavi odgovarajuće oznake i upozorenje o pridržavanju propisanih režima zaštite (član 15.)

Za prekršaj iz prethodnog stava kazniće se i odgovorno lice u preduzeću ili drugo pravno lice novčanom kaznom od 500 do 800 KM.

Član 20.

Program mjera zaštite na prijedlog Vlade Kantona donijeće

Skupština Kantona Sarajevo do kraja decembra 1997.
godine.

Programom iz prethodnog stava utvrđice se način i rokovi
izvršenja pojedinih radova u zaštitnim zonama.

Član 21.

Za naselja u užoj i I zaštitnoj zoni izvorišta navedenih u članu 2. ove odluke i dijela otvorenog toka rijeke Mošćanice radiće se program izmještanja.

Za naselja u ostalim zaštitnim zonama izvorišta navedenih u članu 2. ove odluke i dijelu otvorenog toka rijeke Mošćanice u kojima nije izgrađena kanalizacija kao i za objekte koji se iz tehničkih razloga ne mogu priključiti na kanalizaciju moraju se izgraditi uredaji za prečiščavanje (putoksi ili septičke jame) i radiće se u rokovima navedenim u Programu mjera.

Ukoliko korisnici i vlasnici objekata ne izgrade uredaje za prečiščavanje, odnosno ne izvrše priključenje na kanalizacionu mrežu u roku utvrđenim Programom mjera, priključenje na kanalizacionu mrežu izvršće KJKP "ViK" ili preduzeća kojima su povjereni poslovi korištenja vodovodnih objekata u zaštitnim zonama na teret korisnika, odnosno vlasnika objekta.

Član 22.

Sastavni dio ove odluke su topografske karte u razmjeri 1:10.000 za izvorišta navedena u članu 2. ove odluke, a 1:2.500 za dio otvorenog toka rijeke Mošćanice i pregledne karte za izvorišta navedena u članu 2. ove odluke i dio otvorenog toka rijeke Mošćanice u razmjeri 1:25.000.

Član 23.

Danom stupanja na snagu ove odluke prestaje da se primjenjuju "Odluka o zaštiti planinskih izvorišta vode za piće sarajevskog vodovodnog sistema" objavljena u "Službenim novinama grada Sarajeva", broj 2/87.

Član 24.

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 01-023-221/97
4. decembra 1997. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Skupštine Kantona Sarajevo
Mirsad Kebo, s. r.